

ს ა ჯ ო ლ ი ტ ი კ ო დ ა ს ა ლ ი ტ ე რ ა ტ უ რ ო გ ა ზ ე თ ი . გ ა მ ო დ ი ს ო რ ო ა ზ ა თ ო გ ი თ

მიიღება ხელის მოწერა 1913 წლისათვის

ორშაბათის საზოგადოებრივი და სალიტერატურო გაზეთი

წელიწადი მესამე

წელიწადი მესამე

„თემატიკა“

რედაქცია და კანტორა: Редакция газ. „ТЕМИ“ д. Диасамидзе Ольгинская 4

გაზეთი სდგას პარტიოთა გარეშე

გაზეთი გამოვა იმავე პროგრამით. როგორც 1911 და 1912 წელს.

ის ხელისმომწერლები, რომელნიც ამ ხანად გადისდინ გაზეთის წლიურ ფასს მიიღებენ

ორ პრემიას

1 ს. აბაშელის ლექსთა კრებულს ავტორის სურათით, ბიოგრაფიით და ბ. ივანე გომარათის კრიტიკული წერილით.

2 ა. მამაშვილის ლექსთა კრებულს ავტორის სურათით და ბიოგრაფიით.

ფასი გაზეთისა: წლიურად—2 მ. 50 კაპ; ნახევარ წლით—1 მ. 25 კ. ერთი თვით—25 კაპ.

კონტორა ღიაა ყოველ დღე დილის 10 საათიდან 2 საათამდე.

რედაქტორ-გამომცემელი ზრ. დიასამიძე.

ამ მოკლე ხანში გამოვა სპეციალური მოგზაურობა რაჭა-ლეჩხუმში

მოსვლად და ნახატებით.

იქვე იქნება მოთავსებული რაჭა-ლეჩხუმის რუკა (ქარტა) და აკაკის ახალი პოემა „რაჭა-ლეჩხუმი“

ფასი მხოლოდ ხელის მომწერლებისათვის—1 მ.

ხელის მოწერა მიიღება: თბილისში—„თემის“ რედაქციაში, წერა-კითხვის საზოგადოების მაღაზიაში იოზა ისაკაძესთან, წიგნის მაღაზია „კლანა“ სოსიკო გერგილაძესთან, რკინის გზის სადგურზე „ბუფეტში“ ნოე გოშაძესთან, დედაში—ასლან ტროსტოვსკისთან. ქუთაისში—ის. კვიტარაძის „მერკის“ კონტორაში. ქ. ბაქოში—ინდიკო ჯაფარიძესთან და მხიელ ფოხიძესთან. დ. ონში—დავით კერესელიძესთან. ს. წესში—ვანო კიკნაძესთან. ს. ამბროლაურში—მეფთვიაკე არქანო მაჭარაძესთან. ს. ჭრებულოში—კაკო ლოდელთან. ქ. სოხუმში—ისაკი კეკელიძესთან.

ახალი კლუბი

ორშაბათს 6 მაისს, 1913 წ.

ჩამოყალიბდა

ს ა ჯ ა ხ ო . ს ა ლ ა მ ო

სინემატოგრაფიული სურათები

შემდეგ დაუგრავს ორკესტრი.

დასაწყისი საღამოს 8 1/2 საათზე.

ახალი კლუბი

ორშაბათს, 8 მაისს, და პარასკევს 10 მაისს გაიმართება

ჩვეულებრივი საოჯახო საღამო.

შემდეგი პროგრამით: სინემატოგრაფის საშუალებით აჩვენებენ საინტერესო სურათებს. ➔ „ახალი კლუბის“ სიმებიანი ორკესტრი ს. პრესმანის ლოტბარობით დაუკრავს სხვადასხვა მუსიკალურ პიესებს.

დასაწყისი საღამოს 8 1/2 საათზე.

თბილისის სათავად-აზნაურო საადგილ-მამულო ბანკის ზედამხედველი კომიტეტი

აუწყებს ბბ. ბანკის რწმუნებულთ, რომ მიმდინარე წლის 23 მაისს, დილის 11 საათზე თბილისში, ფრეილინის ქუჩაზე, ბანკის ბინაზე, დანიშნულია რწმუნებულთა

წ ლ ი უ რ ი კ რ ე ბ ა

განახილველი საგნები:

1) ბანკის მოქმედების ანგარიში 1912 წლის განმავლობაში და გამგეობის ამის შესახებ მოხსენება.

2) ზედამხედველ კომიტეტის ანგარიში 1912 წლ.

3) მოხსენება ბანკის სასამართლო საქმეების შესახებ.

4) მოხსენება ბანკის ბაქოს აგენტურისათვის სახლის შეძენის შესახებ.

5) მოხსენება მართვა-გამგეობაზე შესატანის შემცირების შესახებ (წესდების § 27).

6) მოხსენება წესდების § 100 შეცვლის შესახებ.

7) ბანკის ხარჯთ-ალრიცხვა 1913 წლ. და არსებულ შტატების შეცვლა.

8) არჩევნები შემდეგი პირებისა, რომელნიც რიგით სტოვერს თანამდებობას: გამგეობის თავმჯდომარის უკანათლ. თავ. მ. ა. გრუზინსკის, გამგეობის წევრის თავ. დ. ა. ფაველინიშვილისა, დამფუძნებელ კომისიის წევრის ს. ნ. ყაზახიშვილისა, იმვე კომისიის წევრის კანდიდატების ს. ვ. ყიფიანისა და ზ. ზ. მაჭავარიანისა, აგრეთვე არჩევა დამფუძნებელ კომისიის წევრისა თავ. გ. ი. რატიშვილის მაგიერ, რომელმაც ვადამდე დასტოვა თავის თანამდებობა.

კრება მაინც შესდგება რამდენი რწმუნებულიც უნდა დაესწროს.

თბილისი, 6 მაისი

დღეა კიდევ წამო როდესაც მთელმა ქართველობამ ხელ ახლა უნდა გაითვალისწინოს ის უბედური შემთხვევა, რომელსაც „წიწმამურის ტრაგედია“ ეწოდება.

ვინც არ მოსწრება ამ საზარელი უბედურების პირველი ამბის გაგონებას აქ, საქართველოს დედაქალაქში, ის ვერასოდეს ვერ წარმოიდგენს იმ უსაზღვრო აღშფოთებას, რომელიც გამოიწვია ამ ამბავმა ჩვენში.

ეს იყო თვით ხალხის მასის მრისხანების წამი.

სწორედ ასეთსავე მდგომარეობას აგვიწერენ მაშინდელი გაზეთების კორესპონდენტები საქართველოს სხვა კუთხეებშიაც, სადაც კი შეგნებული ელემენტები მრავლად მოიქცნენ.

მართლაც ქართველ წარჩინებულ მოადიწის ქართველი კაცისავე ხელით მოკლულა—მეტად საზარელი, მეტად თავს-ზარდაწყვეტი იყო, რომ საერთო აღშფოთება და რისხვა არ გამოეწვია.

ამიტომაც ქართველმა ხალხმა სწორედ მეფური დაქრძალი ადირისა იმ ადამიანს, რომელსაც სიცოცხლეშივე აკუთვნეს სახელი „ქართველი ხალხის მესიადესისა“.

ამ დიდ დასაფლავებისათვის წინასწარი ზნადება არც კი ყოფილა.

ეს მოხდა თავისად.

ხალხის სხვა და სხვა წრეებმა, წოდების, მიმართულების და სარწმუნოების განურჩევლად, მოიწადინეს საერთოდ თავიანი ეკათ დიდებულ ადამიანისათვის.

უნდა გენახათ ის აუარებელი ხალხი, რომელიც დაუხვდა ცხედარს პარასკევს 7 ენკნისთვეს 1907 წელს ქალაქის დასაწყისში, უნდა გეხილათ რამდენი ხალხი მიისწრაფოდა ძვირფასი ნეშტის თავი-დანსაცემად სიონის ტაძრისკენ, სადაც ესვენა ცხედარი დეკარტის დღემდის, უნდა დასწრებოდით თვით დასაფლავებას, რომ პირველსავე დანახვაზე შეგეტყუოთ, თუ რას მოესწრო ქართველობა...

დიდებული სურათი ბევრს ავარგბდა მორწმუნე ხალხის დენას ქრისტეს საფლავისკენ წმინდა ქალაქში...

და აი ამ ადამიანს ძველი დაუდგა მის საფლავზე ქართველმა საზოგადოებამ... ზარი მატურისა ასეთია: მტრალი დედა—ტანჯული საქართველო—დადნის რტოთი ხელში, ფიქრებში გართული, მწუხარედ სდგას წმინდა საფლავის წინ.

ზოგს არ მოსწონს ძველის იდრის გა-ნხორციელება. ამბობენ, ჩვენი ილია უფრო უკეთესი ძველის ღირსი იყო. ამას ბევრისაგან გაიგონებთ, მაგრამ ეს არაეისათვის არ უნდა იყოს საწყენი ჩვენ გვესმის ასეთი მსჯილობა.

ქართველობამ იცის, თუ ვინ დაჰკარგა და რა გასაკვირალია, რომ მას არაფერი შურს იმისათვის.

მის სურს ისეთი ძველი შეტქმანს, რომელიც მთლად იქნება გამომატეული მისი წარჩინებული კაცის სიდიდისა.

ჩვენც შევხართ ამ წადილს ჩვენი ხალხისას...

თუ დღეს ილიას საფლავზე ძველი დასდგა თავის ხარჯით ჩვენი ხალხის მტრე ნაწილმა, იმდენს ნუ გავიტყვით: შორს არ არის ის დრო, როდესაც თავისუფალი ჩვენი ხალხის უფრო დიდი ნაწილი, მთლად გავრთიანებული

ილია ჭავჭავაძე

† 30 აგვისტოს 1907 წ.

ილია ჭავჭავაძის ხსოვნას.

მიმეტველ დაგვიბრუნდა გაზაფხული და დღე-მიწა ხელ-ახლად ამწვანდა და მოირთო ყვევლებით მის შემდეგ, რაც მთა-წმინდას მიიხვეწა მან.

რა მშვენიერია ახლა მისი ბაღი საგუ-რამოში, სადაც სუნნელოვანი აისამანი ღაულებებს გულში მომავალ მრავალ თაობას...

ოჰ! რა საამური ახლა საფარამოს ამწვანებული ტყე, სადაც მრავალი ბულ-ბული სტვენს ღამ-ღამობით, სადაც ლი-

ერთის ფიქრით, ერთის წადილით თვითონ აღმუშრთავს დიდ ილიას ჩვენს ქალაქში თვალსაჩინო ადგილს უფრო დიდ ძეგლს, რომლის წინ მაშინ ყვე-ლანი თავს მოიდრეკენ...

ჩვენ გვრწამს, ეს დრო დიდ მღერ დაღვება!

ილია ჭავჭავაძის ხსოვნას.

კლიკით მოსჩქეფენ წყაროები ნორჩ ახლად აზიზებულ მღეროზე!

მას უყვარდა ეს გაზაფხული.

პეტრის თვალს სიამოვნებით სტკე-ბოდა მისი სიმშვენიერით.

მღერმარებით უსმენდა მგოსანი ბულ-ბულის სტვენას, ბაისის სლამოებში თავის მშვენიერად მოწყობილ სახლის აი-ვანზე მგლომაც.

ახლა ის უკვე აღარა გვყავს.

მღერ ჩვენც, მისი მგობრები და თა-ნამდროვენი, დასტკვენთ ამ ქვეყანას, მაგრამ სახელი მისი ჩვენთან ერთად არ გაჰქრება.

სახელი მისი მის ხალხში ცოცხალია, უკვდავი.

მისი პოეზია, როგორც ნორჩი გაზაფხული მუდამ ახალ სიცოცხლის სტრეილს გაუღვიძებს გულში მომავალ მრავალ თაობას...

არტურ ლეიბი.

ილია ჭავჭავაძის უსაზღვროდღან.

(გაგნილი).

დიდებული ადამიანის ყოველი ფეხის გადგმა, ყოველი სიტყვა და მოქმედება მადლიერი ერის თვალში რაღაც არა-ჩვეულებრივ, მიწიწველ, სანუგეარ და ხელის-ხელ საგომანზე ძალას პოულობს.

ეს ძალა იზრდება და მატულობს, ნა-მეტნავად, ასეთი ადამიანის სიკვდილის შემდეგ.

ქვემოლ მოყვანილი ამბავი თავისთა-ვად მტერი და უმნიშვნელოა; მაგრამ

რაკი იგი დაკავშირებულია ილია ჭავ-ჭავის სახელთან, არ შეგვიძლიან მხარი აუშუქოთ და ყური არ ვათხოვათ.

გავლილ ზამთარს ტფილისის სათავად-აზნაურო ბანკში საკუთარის საქმის გამო შემოვიდა ერთი ხნერი, ქართულად ჩაცმულ-დახურული, ქართულად მშვე-ნიერად მოლაპარაკე ქალი, რომელიც ერგენიდან ჩამოსულიყო. როგორც მერე შევიტყუე, ეს ქალი აღმოჩნდა ეკატერინე აფთანილის ასული კრიენოვსკისა, ქ.

დღეს უკვე მომწიფდა ის აზრი, რომ
ვიზრუნოთ შეუძლო და დაუძლურებულ
ოიკომენოზურებისათვის.

საქიროა დაარსდეს ლიტერატორთა ნაშრომები, რომელთა მიზანია დაწერონ არ იყოს დამოკიდებული კერძო პირების ქველმოქმედებაზე.

უნდა შევქმნათ ისეთი მკვიდრი კავშირი, რომ ყველამ იყოს ჩვენი და-ბა-ქალაქებში ფულადი შეკრება, საწყისი გარდასახვის სახით მოხდეს ეს, თუ შემოწირულობის, წარმოდგენის და ლექციების მართვით.

ამაზე უნდა იზრუნოს უფრო იმ ნაწილმა საზოგადოებამ, რომლისთვისაც აუცილებელია საქიროების და სულიერ მოთხოვნილების წარმოადგენს ბეჭდვითი სიტყვა, ლიტერატურა.

ეს საკითხი უნდა მთავარ საზრუნავად გახდეს ლიტერატორების სიკაცულად თორემ აკისრებს თავს არ იყოს: „მკვდარი ტირილი ვერ აღადგენს, მოვლა უნდა საღს და მთელსა“...

ოლიმპიადა ბაქრაძისა.

გ ა კ ე რ ი თ.

წარსული წლის ოქტომბრის ბოლო რიცხვებში მე წავიკითხე მკითხველ-საზოგადოებრივი ისტორიული-ფილოსოფიული საზოგადოების წევრთა კრებაზე. მოხსენება შეეხებოდა მეათე საუკუნის ხელნაწერ საგლობლების და მათში აღნიშნულ წევრთა როლის, ამ მოხსენებაში, სხვათა შორის, მიკრძალვით ვაუწყებდი, რომ შესაძლებელია ეს საგლობლები ნიშნები თვით ქართველი ხალხის გენიოსობა გამოავლინოს, წინააღმდეგ იმ აზრისა, ვითომც საგლობლები ანაბი ბერძენებს უნდა შემოეყვანათ ჩვენი. სანამ ამ აზრს საჯაროდ გამოვტყუებ, და განვუხარებდი ჩვენ ისტორიის მკვლევარს, იგი ჯეროვანად ავხაზ-გავხაზე. რასაკვირველია, მე უარს არა ვყოფილ ბერძნულ ნიშნებზე, საგლობ-ბელ ნიშნებს ნათესაობასაც, თუ გნებავთ, დახმარებასაც იმდენად, რამდენად-ც რუსული ამ ნაირივე ნიშნები წაგვანან ბერძნულსა, ფრანგულსა და საქსონურებსა.

მიკრძალვით წარმოთქმული აზრი მაშინ ქართველ ისტორიკოსებს დიმიტრი არ ეყოდა, ვინ იცის, იქნებ კადნიერ-ბრძოლი ჩამოართვეს.

აღდგომის უქმეებში თბილისში ჩამო-სულა გამოჩენილი საფრანგეთის მეცნიერი ბ. ტიგონი, რომელსაც ბევრი უმუშაო-საგნო ნიშნები უნდა აღედგინა, აქვს შესანიშნავი გამოკვლევანი, ცოდნა და გამოცდილება. იმ ამ მეცნიერს უნა-ხავს ქართული საგლობლები და, როგორც დანაშაულებით გადმოიქცეს, უთ-ქვამს: ეს ნიშნები არაფერზე არ წაგვანან ამათთანვე ბერძნულ საქსონურ ნიშნებსა.

ბელნიერება არა მქონდა პირადად მე-საუბრისას მასთან ამის შესახებ, ხოლო თუ ეს მისი ნათქვამია, იგიც ადასტურებს ჩემ მიერ წარმოთქმულ აზრს. პატივით-ულმა ისტორიკოსებმა ჩემი სიტყვა მაშინ-ვე შორს დაიტოვეს და არ დაძვინჯეს...

პირადად მე დიდი მადლობელი ვარ ქართველ ისტორიკოსებისა, რადგანაც იმ ჩემთვის მრავალ-მნიშვნელოვან საღ-მის შედეგს ერთი კიდევ შევადრე ქარ-თული და ბერძნული ნიშნების საგა-ლობელი ნიშნები და კლავ კიდევ უფ-რო დავრწმუნდი, რომ ამ ორი ტიპის საგლობელ ანაბის სიმეორაფილო გა-მოხატულებაში არავითარი, შორეული ნათესაობაც კი არ მოხსნას.

ბ. კარგაქეთელი.

ქალთა საკითხის გამო ჩვენში.

ამ ბოლო დროს გახშირდა ქალთა წერების დაარსება ჩვენი ქვეყნის სხვადა-სხვა კუთხეში. მათ ფიქრობს სიმპატიური მიზანი აქვთ დასახული: თეთრ-განვითარ-ება, გაგება და შესწავლა ჩვენი წარ-სულისა, ლიტერატურისა, ისტორიისა და სხვ. ე. ი. შეგება, თუ ვინ ვიყა-ვით უნდა, რა ვართ ღვთის და რანი უნდა ვიყავით მომავალში.

ჩვენ ამ დაწერების მიზანს არ გამოვადგე-ბით იმის მტკიცებას, თუ რა მნიშვნე-ლობა აქვს ქალთა გამოვითვლებს ჩვე-ლისთანა ჩამოჩენილ ერისათვის. ეს ყველასთვის მარტოა, ვიტყვი, რომ მხო-ლოდ, რომ ჩვენი საზოგადოებრივი, ეროვნული წარმატება შევადგენოთ, თუ ჩვენი ოჯახის-მეურვე-დნა არ უარყოფს ღვთისადმი უშიშრო და უშიშარსო ცხოვ-რებისა და არ წაშაძვს თავიანთ წინაპარ-ბელ ქართველ დედებს და თანამედრო-

ვე განათლებულ ქვეყნებში მოღვაწე ქა-ლებს.

ჩვენი ქალთა წერების შესახებ უნდა ვისტკეპოთ, რომ, პრაქტიკა, მათ კრებებ-ზე იკითხება რეფერატები, ლექციები და სხვ., მაგრამ ეს მაინც არა ყარა. სა-ქიროა ამ მუშაობის გაფართოება. ეს კი შესაძლებელი შეიქნება მხოლოდ მაშინ, როდესაც იქნება შემუშავებული საერთო გეგმა და ორგანიზაცია მოქმედებისა.

ესა ერთმა წრემ არ იცის რას აკე-თებს, რა გზას ადგია მეორე. უმჯობესად უნდა არსებობდეს მათ შორის კავშირი. ეს ადვილად შესაძლებელია შეიქმნება, თუ დაარსდნენ ბეჭდვითი ორგანოს, რომელშიც მიიღებენ მონაწილეობას ჩვენი მოწინავე მანდილოსნები.

ეს ქურნალი იქნებოდა მანქანებილი იმისი, თუ რა კეთდება ქალთა წერებში. ეს ქურნალი გაუწევდა ხელმძღვანელო-ბას ყველა პრაქტიკულ წერებს, რომელთაც მუშაობა გაუადვილებდა და წარმატების გზას უფრო მეტად დაადგებოდა ჩვენი მრავალტანჯულ საზოგადოების საეთილდოდ.

როცა ჩვენი ქალთა მუშაობა გაძ-ლიერდება საერთო კავშირის შექმნის გამო, მაშინ აღარ დასჭირდებათ მათ ხეყენა-მუდრა ვისიმე-განაცვა მიგვი-ღვით თქვენთან სამუშაოდო.

ერმალაშ კახი.

საქართველოს ამბები

ბ. კახი (გორის მაზრა) და მისი ავ-გარე.

ტურფა, ფართოდ გაღშლილ ბაღ-ე-ნაზე შორის მოკისკაც მდინარე ლეზუ-რის ზემოდან გადაყურებს სოფ. კახის და ვით მიწური თავისა სატრფოს ნა-ზი ტრფილით სავსეა ამ რვეს ამწვანე-ბულან, ახავერდებულან ზამთრის სუსხით გულგადაღებული ბაღ ვენახები და მარ-ცხად, შიშალით ისმენენ გემავი ლე-ზურის იღუბალ ზღაბებს... სოფელი ლამაზად შეფენილა მალაზხე და თვის კლთის ქვეშ შეუფარებია ყველანი. ვინცრთხელ მაინც ყოფილა აქ და დაქ-ვირებია სოფლის გარეგან მხარეს, შეამ-ჩნევდა, რომ მცხოვრებნი ქონებრივად არც ისე ჩამოკლებულნი უნდა იყვნენ, როგორც ჩვენი სამშობლოს სხვა კუთ-ხეში. პირიქით ამ უკანასკნელ დროს ქონებრივი წარმატება დამჩნევი და ეს წარმატება პაწია, კიბა ქვეთარის სახ-ლების ამწვანებაში და ზარის გამოჩენაში გამოხატულია. სანამ მამულს სიბერეს და თანამედროვე ცხოვრების უილაჯობას აუტყულებია მცხოვრებნი ბაღისმოსა-თის მიეჭით მათი ყურადღება და ამ მხრივაც კახის მკითხველ წინ წაუწეო. მწვენიერი ხილის ბაღები გამართული და მცხოვრებთა შემოსავლის მთავარ წყაროსაც ეს ბაღები შეადგენს... ქონე-ბრივად წარმატებულნი, მცხოვრებთა რი-ცხებით (220 კომლადე), ინტელიგენტე-ბით საქმიად მდიდარ კასის ქულტურ-ულად თითქმის მეტი წინსვლა უნდა დასტკობდეს, მაგრამ... უკანასკნელი დროის კულტურა მხოლოდ წერილ კრე-დის, ანუ სასოფლო ბანკის გახსნაში გამოხატულია. სამისიტრო სკოლა კი ხანა არსებობს, მაგრამ ნაყოფი არ ტი-პის სკოლისაგან დღეს-დღეობით „საერ-თოდ მკირე უპატრონობის თუ სხვა რამ მიზნის წყალობით. მე გვინებ უმ-ჯობესი და მეტი სარგებლობა იქნებო-და საქმურეო სკოლა, ამ მხრივ სოფლის მოპირისუფლენი თითქმის ცილიან კი-დეც. არა მარტომ წლის წინად თავ-დებით ლუარს, ამილხვარს მიუმართავს გლეხებისათვის: გამოვიღათ ორ-ორი მანეთი, ნუთი დღის მამულს მე დავითმოთ უფასოდ, გაგხსნათ სა-მეურვეო სკოლა, სარგასაც მეტს მოგ-ვეცმა და ჩვენი შვილების ცოდნაც მარ-ტო მშრალი ან-ბანით არ განისაზღვრე-ბაო, მაგრამ მოგვსენებთ საღეს სიბ-ნაღე, იქ ნათელს აღადგ. არა აქვს, სადაც უთაურობა, იქ საქმე არ წარბი-მართება და ხმა მისი დარჩენილა „ხმად მღაღღებლისა უდაბნოსა შინა“. ამავე ამილხვარს და კიდევ რამდენიმე პირის წყალობით შარშან მარტში როგორც ყოფილა გაუხსნიათ სასოფლო ბანკი, თუმცა აქაც მრავალი დამბკობა გა-დაღებოდა წინ და უმთავრესად კი სოფლის შეუგებლობა, სიბნელე და მთელი საკულტურო მუშაობა ადგილო-ბრივ ინტელიგენციისა ამით დასრულ-ბულა, არ გვეჩვენოთ კი რომ აქ ინტე-ლიგენტური ძალები არ მოაზრებოდეს, აქას წინად ერთ „სისაბოს“ შეეს-წარი აქ და... სინამდლე მხოლოდ დინს გადაქარბა: 69—70 ინტელიგენ-ტი ქალი და კაცი შეგროვდნო, რკი-ნის გზის მოსამსახურენი, მასწავლებელ-

ნი, მოხელენი... და ეს აზოდნა რაში უქმად, უსარგებლოდ, უშიშარსოდ ჰყვს თავის სიკაცულს... შეიკრებიან ერ-თად, მო-თულნი, მოკამულნი, მხი-არულნი, სიკაცული და ჯანდონიო-საგენი და ამათი „კულტურული მუშა-ობა“ მხოლოდ ბანკისა და ნარდის თა-მაშობაში, ლანდარაბაში და გრამა-ფონზე ულაზათო ხტუნაობაში გამო ხა-ტება...

მერე როგორ სქიარა სოფელს მამო-ძრავებელი, ცოცხალი ძალა, რა უხვია სამკალი და მომკალი კი როგორ უქ-მობენ!...

უტკიომის მხრივაც სოფელი ორიოდ ექიმამა-მკითხავს ამარადა მდგომელი-საფერული პუნქტი ათი ვერსის მანძილ-ზეა და მორბეული, სოფ. კალაში, ექიმ-კი სოფ. ხალოქალიდან უნდა ჩამოიყა-ნო თუ დაქარა. სოფლის ექიმამა-ზას და მგავთიქობას ისევ წერილი მდღეწენი ეწევიან. რა გინდა სულ და გულო, რომ მათ არ მოგვცეოდნენ! კინაქინა, ვარდაქაქა, ყვავის კულა! თავი ასტყვე ვისმეს. ფეხებზე კინაქინას ადებენ, გააცეცხ ვისმეს და სასაქმებელს ასმევენ... არა ერთი და ორი მხეგრული ყოფილა ასეთი სიბნელისა, და უცო-ბისა...

აუცილებელ საქიროებს წარმოადგენს ბიბლიოთეკა-სამკითხველის გახსნაც. წი-ნად ამას თუქცა ცილიან, მაგრამ მათ ცდას უნაყოფოდ ჩაუვლია. სამკითხველოს გახსნა კი პირველ ხანებში არც ძა-ლიან ძელია. აქ რამდენიმე ქართულ-რუსული ქურნალ-გაზთი მოდის. სა-ქიროა ნებათავე აიღონ, ვინმე ერთ-ბატარათაბი დაუთმოს, აგრეთვე ერთი მაგადა და რამდენიმე საბო, ეს ქურნალ-გაზთები დაწყო და სამკითხველო გა-ჩარხული იქნება. მერე კი, რაკი საძარ-კეული ჩაიყვება, კედლების ამოწმება ადვილი იქნება. თორემ დღეს სოფლის სკოლაში მიღებულ ისედაც მშრალ სწავ-ლას ფასი ეკარგება. ბავშვები შედიან სკოლაში, ორ-სამ წელიწადს რის ვაი-ვაილაბით სწავლობენ წერა-კითხვას მხო-ლოდ იმტომ, რომ გამოცდნენ სკო-ლის კედლებს და დავიწყებას მისცენ ტანჯილი შეძნელი „სკოლა“. და ან კი სად ივარჯიშონ სკოლის შემდეგ? გუ-თანზე? ფარცხენ? სამკითხველო კი რომ იქნება, თავისუფალ დროს წაიკითხვენ ქურნალებს, გაზთებს, წიგნაკებს.

იმ ორიოდ პირმა, რომელთაც ჯერ კიდევ უღვივთ გულში კაცობეურობის ნაპერწკალი, უნდა უქმეოდ იზრუ-ნონ საკერძო სკოლაზედაც. ამ სკოლის სარგებლობაც უკიდრებელია. იმის გარ-და, რომ აქ მოხილენი შეისწავლიან წერა-კითხვას, მოაწყოვენ სახალხო კით-ხვებსაც სამეურნეო დარგთან, მაგ ხე-ხილის, ვახის დამწობაზე, წამლობაზე, ბოსტნეულობის მოვლა-მოყვანაზე და სხვ. და სხვ. ეს მით უფრო ადვილი მო-საგრებელია, რომ ადგილობრივ მოი-პოვებია ისეთი პირი, რომელთაც შესწავთ საკმაო ცოდნა ამ კითხვების მოსაწყობად, მაგ. ა. დარეჯანაშვილი და სხვ.

საკმაო ენერგიას იჩენს ახალგაზრდა მღვდელი სამონ თამასიძე სოფლის უკუ-ღმართობასთან ბრძოლაში და საკულ-ტურო საქმეებში, მაგრამ მოგვსენებათ ჟრთი კაცი კამაშიაც ბაღალია...

დასასრულ გულწრფელ სოფლის გულ-შემატკივართ მეტს ს კოცხებს, მეტ-ენერგიას, კახის ინტელიგენციის დიდ უმრავლესობას კი თვის ზნეობრივ ვალ-დებულების შეგებას...

სანდრო გველიშვილი.

ბიბლიოგრაფია

„ნაქადული“ № 7, 8, მდგრეწვან-თათვის.

არა ერთხელ აღმინიშნავს, რომ ი. ცეცაშვილი მწვენიერ საბავშვო მოთ-ხრობებს სწერს. მაგალითისათვის აიღეთ „ნაქადულის“ სხვედული ნომერი და გადკითხეთ „თინას ბატკანი“—და ნა-ხავთ, თუ თქვენ თინასთან ერთად არ მოგადგეთ თვალზე ცრემლი „შემწვარ, ფეხზე დაკრუნხულ ბატკნის“ დანახავზე.

ვ. თამარაშვილი ცოცხლად აგვიწერს არჩილის და თილის ომების მოთხრობა-ში „შერტყვნილი სტუმარი“.

კარგი ამბავია ნინო ნაჭიშვილის „ტრე-ლები“. არ შემძლია არ ვუსყუდურო „ნაქადულის“ რედაქციას ლაღ გმე-ქორის ლექსის „სიზმრის“ მოთავსე-ბისათვის. ეს ლექსი არც გარეგნობით არის მაინც და მაინც საინტერესო და არც შინაარსით. პოეტები ბევრი გვყვანან და ნუ თუ ამაზე უკეთესი სადღგომო ლე-ქსი ვეღარ მოიხატეს ნომერში მოთავსე-ბულია წერილი ვლადიმერ ალექსი-მეს-ხიშვილის შესახებ და მისი სურათიც. ეს წერილი ს. კვარიაშის კობა ლექსით თვდება.

ვაჭაშვილას „ანდაზა“ მეტად მა-ხილია.

„ნაქადულის“ მე 8-ნომერი უფრო შინაარსიანია მე 7-ზე. აქ არის მოთა-ვეული „მედიმდის ლექსი“ ნაბია და ბავშვი“. ბავშვს და ჩატს ნაბიას „შორის გამართული დაპირაკი იმის გამო, თუ რა აწუხებს ჩიტს. ნაბიას დარდი იმაში მდგომარეობს, რომ მისი საყვარელი ტყე ჯერ შიშველი ღვას და როდესაც ტყე შეიშლება, მაშინ მისთვის აღდგომაც დადგება. ვანო გომელაურის „ჩვენი ვი-რა“ მოთხრობის სახელად „მერცხაბლას“ ამბავს. გერასიმეს „სამი გლახა“—კარგი ზღაპარია. ივ. როსტომაშვილი პატარა ღამაზე მოთხრობაში „ბატკანი და მგელი“ გვიამბობს ბატკნის თავგადასავალს.

ამ ნომერში მოთავსებულია ი. გრიშა-შვილის ლექსი „პაწა ვარდი“, და კიდევ ორი ამბავი „როგორ ვეპრობიან პირე-ტყეებს ამერაპაში“ და „არაფერი იცის“ ნომერი ტექსტის შესაფერად არის დასუ-რათებული.

რუ—ილ.

წერილი რედაქციის მიმართ.

ბ. რედაქტორო! გთხოვთ ადგილი და-უთმოთ თქვენს პატრიოტულ გაზეთში „შედეგს: 25 აპრილს ქართულ თეატრში უნდა წარმოედგინათ ბ. ბეგლარიძის თა-ოსნობით ი. გვედევანიშვილის დრამა „ნესვებლი“. მაგრამ, რადგან სოფ-სკოლა შეგროვდა, ამიტომ წარმოადგენა არ შესდება. ჩვენ მიგმართეთ კასირს და ბილეთების ფასის უკან დაბრუნება მო-ვითხოვთ. ზოგიერთების ბილეთები მიი-ღეს, ზოგის არა. გამოირკვა, რომ დე-ბულობდნენ მარკიან ბილეთებს. ის ბი-ლეთები, რომელთაც მარკიან არ ეკრა, არ მიღეს. ასეთი ბილეთები ბეგრს აღ-მოჩანდა და მათ შორის მეცა. ეს ბილე-თი მე ვიცილე იმავე კასარში. რად ჰყიდიან უმარკო ბილეთებს? ან რატომ არ ღებულობენ უკანვე იმ ბილეთს, რომელიც მათ მოგ ყიდეს? რაშია საქმე?

ერმ. მდივნიშვილი.

რედაქტორ-გამომცემელი გრიგოლ დიხაშვილი.

საქართველო „სოციალისტი“

ლბულობს ყოველ გვარ სასტუმრო საქმეს. ქართულ, რუსულ და ფრანგულ ენებზე ასრულებს საქმეს სუფთად, სწრაფად და გა-საოცრად იაფად.

სტამბა მოთავსებულია მადათვის კუნძულზე მუხრანისკის შენობაში.

საგაჭრო სასწავლებელი

საბუხგალტერო კურსები

ბეტერბურგის კომერც განათ. გამავრ. უმაღლეს კურსების პროგრამით.

ივანე ზაქ. ტერ-სტეფანოვისა

სწავლის დაწყება სავაქრო სასწავლო 7 იანვ., კურსებზე 15 იანვ. მიხეილის პრისპ. სახ. № 53.

სელოვურდ

სამკურნალო და

შესაყვებელი

სილულობის წყალი

გიორგიშვილი

მზადდება საუკეთესო ხილულის წვენისაგან, წმინდა შაქრით, ქიმიურად გაწმენ-ლი მასალებისაგან, გამოხილილი და ნაღული წყლით.

გეომო და სუნი სამეურნალო

ფირმა დაჯილდოებულია წყლის საუკეთესო ღირსებისათვის დიდი ოქროს და რცხლის მედლებით და ცნობილია სრულიად უფლებად თბილისის გუბერნიის სა-კურნალო მმართველობისაგან (№ 5792)

ქარხნები იყოფიან: თბილისში—გოლოგინის პრისპ. № 6, ტელეფ. № 411. ქუთაისში—პუშკინის ქუჩა № 5.

ტფილისის კერძო სამეურნალო	
ახლად გადაკეთების შემდეგ, გადამკეთები მიღებულია	
მსენიან ძუჩა, საპუთ. სახლი, № 7, მიხილეს არსამაბრისა და მხილ-ლის სასტუმროს ახლო.	
ბ ა ლ ა შ ო ნ ი № 590.	
სტაციონური განყოფილება მოწყობილია 50 საწოლით, ცალკე ნომრები და საერთო ოთახები განსაკუთრებით სამშობიარო განყოფილება.	
მწილიერ: გადამკეთები მიღება შეიძლება ყოველ წამს, გარეშე მოსიარულე ავადმყოფებს მიიღებ-შეღვრი ქიმიური სკოლისათვის.	
ფინანსი	დაფინანსი ბ. ს. (ყოველ დღე) 1—2.
მანკედაშვილი ვ. მ. (ორზაზ., ოთხზაზ. და პარასკ.) 2—8.	
მალაშვილი გ. მ. (სამზაზ. და შაბათობით) 10—12.	
მიქელაძე შ. ა. (ყოველ დღე) 12 1/2—1.	
ფედოტოვი ე. გ. (ყოველ დღე, გარდა ოთხზაზ. და კვირისა) 12—1.	
მარკვიანი გ. ლ. კონსულტანტი (ყოველ დღე 11 1/2—12 1/2).	
მელიქიშვილი მ. მ. (ყოველ დღე) 10—1.	
ფიროვანი ა. ბ. (ყოველ დღე) 12—1.	
მედი-პოლი ვენერა-ფიროვანისა (ყოველ დღე) 11—12.	
თიხანაძე ი. ე. (ყოველ დღე) 1—2.	
მელიქიშვილი მ. მ. (ყოველ დღე) 10—1.	
სულაია გ. ი. (ყოველ დღე) 12—1.	
მე. ქალი ბაქრაძე-დემბარიშვილისა (ყოველ დღე, გარდა ოთხ 11—12)	
მიქელაძე შ. ა. (ყოველ დღე) 12 1/2—1.	
ფედოტოვი ე. გ. (ყოველ დღე გარდა ოთხზაზ. და კვირისა) 12—1.	
გვედევანიშვილი მ. ა. (შაბათობით) 10 1/2—11.	
დავითიანი რ. ს. (ყოველ დღე) 1—2.	
ფიროვანი ა. ბ. (ყოველ დღე) 1—2.	
ბოგინიანი ე. ა. (ყოველ დღე) 12 1/2—1 1/2.	
ორმეზიშვილი გ. ს. (ყოველ დღე) 2 1/2—3.	
მუსხელიშვილი გ. ს. (ორშაბათობით, ოთხზაზ. და პარასკ.) 2—2 1/2.	
მე. ქალი ბაქრაძე-დემბარიშვილისა (ყოველ დღე, გარდა ოთხ 11—12)	
მიქელაძე შ. ა. (ყოველ დღე) 12 1/2—1.	
ფედოტოვი ე. გ. (ყოველ დღე გარდა ოთხზაზ. და კვირისა) 12—1.	

სამეურნალოს საქმე მოწყობილია საკუთარი სამკურნალო და საბავშვო-ლოგოლო-ტორია სისხლის გაწმენდა, ათაშა. Wasserman. რევმატიზმის 50 ა. საწოლები 2 ბ. დაწე-ბული, ცალკე ოთახი 5 მანეთიან, მშობიარობა 10 დღე წოლით ღირს 40 ბ. ოპერაციები, კონსულტაციები, შარდის ბუტისა და მღვლის კატეტრისა; 606* 914 და წამლის შეშა-ბუნება, ელექტრონი წაწა, მასსაფი, ყვავილის ატრა, ძიძათა შემოწმება და სხვა. შეღავათა-ნი საფასურით.

„მედიკალი“

აუწყებს ქართველ მკითხველ საზოგადოებას რომ იქ მიიღება ხელის მოწერა

გ გ რ ს ა ნ გ ი რ ო ზ გ ი

გ ა კ ე ლ ა დ ი ღ ე ლ ი ს

(მ რ ჩ ა ქ ი ძ ი ს)

ნ ა წ ე რ ე ბ ე

ფასი ხელის მოწერით 50 კაპ., გამოცემის უამრავ 75 კაპ.